

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

22 februari 2002

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE

– van mevrouw Marijke Dillen en de heer Julien Librecht –

**tot besluit van de op 21 februari 2002 door mevrouw Marijke Dillen
in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten,
Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de spijbelproblematiek**

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen ;
- gehoord het antwoord van minister Marleen Vanderpoorten ;
- overwegende dat :

- 1° uit de onderzoeken, verricht door het Spijbelteam basisonderwijs in Vlaanderen, blijkt dat de kinderen in het lager onderwijs gemiddeld 11 halve dagen per schooljaar afwezig zijn, een cijfer dat in steden zoals Antwerpen, Gent en Hasselt aanzienlijk hoger ligt ;
- 2° in het middelbaar onderwijs 11 tot 14 procent van de leerlingen regelmatig spijbelt, waarbij twee tot drie procent een zwaar spijbelprobleem heeft ;
- 3° uit onderzoeken duidelijk blijkt dat spijbelen een signaal is van ernstige achterliggende problemen, die vaak zeer complex en schrijnend zijn, zoals onder meer negatieve schoolervaringen van de ouders, alleenstaande ouders die de organisatie van het gezin niet aankunnen, multi-probleemsituaties waardoor de school geen prioriteit meer is, het niet kunnen betalen van de schoolrekening, gebrek aan leerstimulansen, armoede, enzovoort ;
- 4° eveneens uit studies blijkt dat er een verband bestaat tussen spijbelen bij jongeren tussen 12 en 17 jaar en jongerencriminaliteit ;
- 5° het bijzondere belangrijk is de kinderen en de ouders te motiveren, waarbij de klemtoon moet worden gelegd op het belang van de leerplicht voor de toekomst en ontplooiingskansen voor de jongeren ;
- 6° de scholen daarbij een belangrijke verantwoordelijkheid dragen uitdrukkelijk en volledig moeten worden ondersteund, door bijvoorbeeld afwezigheden op een structurele wijze bij te houden en de afwezigheden te zien als een signaal voor achterliggende problemen ;
- 7° mag worden beklemtoond dat vele scholen vandaag reeds ernstige inspanningen terzake leveren en er in vele scholen een cultuur heerst van zorgzaam zijn en engagement waarbij de extra inzet van directie en leerkrachten zeer groot is ;

8° evenwel vaak in praktijk de structuren en organisatie ontbreken en er een behoefte is aan een systematische aanpak van opvang en doorgeven van signalen en van overleg ;

9° uit onderzoeken, gevoerd door het tijdschrift Klasse, duidelijk blijkt dat vele directeurs duidelijke richtlijnen vragen betreffende de toelaatbaarheid van afwezigheid bij de leerlingen ;

10° een nieuw regelgeving nodig is, gebaseerd op het bieden van mogelijkheden en structuren voor de scholen de achterliggende oorzaken van spijbelgedrag te onderzoeken en op te vangen, signalen te kunnen doorgeven, overleg te kunnen plegen, in samenspraak met de CLB's ;

11° een goed preventiebeleid gebaseerd is op een sluitend registratiesysteem, een efficiënte voortgangsstrategie en een communicatief schoolklimaat ;

12° de spijbelproblematiek een bijzonder complex geheel is, dat niet alleen kan worden omschreven als een schoolprobleem maar tevens als een welzijnsprobleem, omdat de achterliggende oorzaken en problemen vaak buiten de school liggen ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° het spijbelprobleem zowel in het basisonderwijs als in het middelbaar onderwijs als een prioriteit te behandelen in het belang van de toekomst en ontplooiingskansen van de kinderen en van de jongeren ;

2° een nieuwe regelgeving uit te werken, waarbij aan de scholen duidelijke richtlijnen worden gegeven betreffende de al dan niet toelaatbaarheid van afwezigheden van de kinderen, waarbij op de eerste plaats de mogelijkheid wordt gegeven de afwezigheden te zien als een mogelijk signaal van ernstigere achterliggende problemen en waarbij de scholen voldoende mogelijkheden en ondersteuning krijgen de achterliggende oorzaken van afwezigheden te onderzoeken en er een oplossing mee aan te pogen geven, waarbij de scholen worden ondersteund in het plaatsen van structuren en het organiseren van opvang, doorgeven van signalen en overleg, het bijhouden en het toezien op het naleven van gemaakte afspraken, in samenwerking met de CLB's ;

3° daartoe een preventiebeleid uit te werken, gebaseerd op een sluitend registratiesysteem, een efficiënte voortgangsstrategie en een communicatief schoolklimaat.

Marijke DILLEN

Julien LIBRECHT
